

Sjølingstad, Haghed, Blanca, Gnesta

Lina Sofia Lundin och Franz Petter Schmidt

10 mars – 22 april 2018

Kvar efter den virvelvind som det sena 1900-talets globalisering medförde finns endast spridda spår av den nordiska textilindustrin. Kunskaper och traditioner med rötter som går tillbaka hundratals år har på kort tid skingrats, och det är ofta ideella krafter som bär dessa materiella och immateriella kulturarv vidare. I utställningen *Sjølingstad, Haghed, Blanca, Gnesta* presenterar vi arbeten av konstnärerna Lina Sofia Lundin och Franz Petter Schmidt, som på skilda vis intresserat sig för ett par platser där textila traditioner en gång varit starka.

*

I Sjølingstad uldvarefabrik, strax utanför norska Mandal, sätter Schmidt en dag igång vävstolen som inte varit i bruk sedan 1948, för att återskapa ett ulltyg han funnit i en provbok. Mötet med Sjølingstad och känslan av en plötslig tillhörighet drabbar konstnären djupt. Här stannar han först i två år, och återvänder sedan regelbundet. Platsen formar en ryggrad för hans konstnärliga praktik, och projektet *Weaving Fabrics for Suits* blir hans konstnärliga forskningsarbete som doktorand på Kunsthøgskolen i Oslo.

På en hylla i utställningen ligger provböckerna bredvid de vävda och infärgade tygerna. Den allra första väven faller ner från rullen som sitter monterad på väggen – den som kommer nära kan se spåren av vävstolen, och de små knutarna som knöts när varpen gick sönder. Metodiskt har konstnären arbetat sig närmare kvaliteten på de textila proverna. Små justeringar i materialval, hantering av vävstolen och korrigeringar i färgningsrecepten, leder honom hela tiden vidare. Så småningom sys tyget upp till en klassisk, mörkblå herrkostym.

Arbetet innebär på samma gång ett utforskande av platsen, norsk textilindustrihistoria och frågor kring identitet. Intill tygerna sitter fotografier från fabriken och dess omgivning. I ett par texter på väggen finns konstnärens egna anteckningar om arbetet på plats, mötet med människorna där och deras kunskaper.

*

Lina Sofia Lundins arbete utgår från den lilla byn Haghed i Dalarna, där hon också bor. Här fördjupar hon sina kunskaper i linberedning, som äldre släktingar tidigare ägnat sig åt, för att följa en hel textil produktionskedja. Hon odlar lin på sin gård, och förbereder det för användning genom att lära sig av folk i bygden och den lokala vävstugans lingrupp.

I utställningen presenteras linet mitt i ett experiment. Här kombineras rötningen, som görs för att bli av med de vedartade växtdelarna så att fibern lättare ska lossna, med en undersökande färgning. Baden lyser röda, gula, svarta och blå – det är krapprot, indigo, järnskrot och ekollon som färgar stråna. Under utställningen svämmas baden över och färgar linnetyget under glascylindrarna. Efter två veckor ska rötningen vara färdig och då byts vattnet ut. Som en sorts långsamt måleri, en abstrakt expressionism där nya positioner, vattnets kapillärkraft och slumpen hela tiden förändrar bilden som växer fram.

I en video får vi följa arbetet med linet i Haghed, i en annan följer vi konstnärens arbete i Blanca utanför Murcia, Spanien. Även här tar hon sig an lokala textiltraditioner, men denna gång är det espartogräset som traditionellt använts för mattflätning. Tillsammans med några av de som arbetar i en av de sista fabrikerna i avfolkningsbygden Blanca, testar hon att färga med fallfrukt av granatäpple och järnrester med inspiration från ett recept från 1807. Dagboksanteckningarna från platsen finns samlade i en liten bok intill videon.

*

Både Lina Sofia Lundin och Franz Petter Schmidts intresseområden kan synas karakteristiska för en samtid som alltmer intresserat sig för produktionsvillkoren för de prylar som dagligen omger oss. Men frågan kanske inte bara handlar om hur vi väljer vad vi konsumerar i ett produktionsssamhälle som inte verkar slå av på takten, utan på vilket sätt vi alla kan göra oss – med våra kroppar och sinnen – till kunskapsbärare som fortsätter att förvalta dessa möten, metoder och material.

Caroline Malmström, curator